

XIII. évfolyam, 198. szám
1941. szeptember 1.
Hétfő

NAGYSZALONTAI

8 fillér

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 1.80 Pengő, vidékre 2.— Pengő

Kievet körülzárták a német csapatok

**A francia légionisták tegnapi ünnepnapján Afrika védelméről beszéltek
Japán elhagyására szelítették fel az angolokat**

(w. j.) Napok óta a legjelentősebb hírek vannak forgalomban Japánról; mégpedig annak az üzenetnek a kapcsán, amelyet Conoye herceg, a japán miniszterelnök küldött Rooseveltnek. Erről ma Tokió azt jelenti, hogy a japán miniszterelnök célja a további fölösleges vérontás elkerülése volt. Ugy látszik azonban Conoye herceg szép szándéka nem valósulhat meg, mert a japán-amerikai konfliktus kitörése elkerülhetetlenebbnek látszik ma, mint eddig bármikor. Maguk az angol hírforrások egyébként ma felhagytak azoknak a híreknek a terjesztésével, melyek Japán kikapcsolását szerették volna elhitetni a világgal. — Az orosz frontról Rómának van nagyjelentőségű híre. Eszerint Kievet körülzárására indított német hadműveletek máris befejezettek tekinthetők. Az általános helyzetről egyébként ezek a mai jelentéseink:

Nagy harcok folynak a Dnyeper-vonalon

Ugy a német, mint a moszkvai hírek arról számolnak be, hogy tegnap — vasárnap — a Dnyeper-vonal nagy harcok színhelye volt. Eredményről lapzártáig nem érkezett jelentés, mindössze egy római hír közli, hogy a németeknek egyik ponton sikerült átlépniük a folyót. Az orosz arcvonal középső szakaszán is az oroszok elvesztették természetes védelmi vonalukat. Mint a tegnapi hivatalos német jelentés közli, a Dnyeper folyó meghosszabbításaként tekinthető Lovat folyón még 25-én átkeltek a németek. A nemzetközi sajtó a Kievet körüli sikeres harcok legújabb római jelentése előtt azt a megállapítást tette, hogy a leghevesebb harcok Szentpétervár birtokáért folynak. A jeruzsálemi lapok, melyek

tudvalevően az angol híreket közlik, azt a jelentést emelik ki, hogy a finnek már csak 80 kilométernyire vannak Pétervártól. A vasárnapi finn lapok Viipuri elestét méltatják és azt mondják, hogy ennek birtokbavétele új hadműveletek megkezdését jelenti. Róma azt hangsúlyozza, hogy Hangó orosz kikötőbázis most már teljesen el van szakítva s annak eleste is várható. A finn szakaszról egyébként élénk repülőtevékenységet jelentenek. Viipuri eleste alkalmából Hitler üdvözlő táviratot intézett a finn köztársasági elnökhöz. Viipuri eleste — mondja a német kancellár — fontos határkő a bolsevisták feletti győzelemhez vezető úton. Minden régi finn terület mostmár finn kézen van.

Éjfél óta egész Franciaországban ég a hősök örökmécsese

A párizsi Arc de Triomphe alatt a múlt háború befejezése óta a hősök emlékére örökmécses égett. Ezt a mécseset most Vichybe szállították és lángjával új mécseseket gyújtottak meg. Minden francia városba vittek egy-egy ilyen új mécseset. Így éjfél óta egész Franciaországban ég a hősök örökmécsese. Tegnap — vasárnap — egyébként a légionisták alapításának első évfordulóját ünnepelte Franciaország. A légionistáknak kétfős

céljuk van. Résztvesznek a bolsevistaellenes küzdelemben és biztosítani akarják az új Franciaország rendjét. Az északafrikai francia gyarmatok is megünnepelték a légionista évfordulót. Ezek Pétain tábornok kormányához való hűségüket fejezték ki és biztosították a tábornokot, hogy Franciaország védelmében készek az északafrikai gyarmatokért fegyvert fogni.

Conoye Roosevelthez intézett üzenete mondja, hogy Japán nem lehet hűtlen a tengelyhez

A nemzetközi sajtót változatlan érdeklődéssel foglalkoztatja a japán-amerikai kérdés. Hull amerikai államtitkár nyilatkozott erről. Azt mondta, hogy Japán és Amerika között még nincsenek tárgyalások, pusztán tájékoztató megbeszélések folynak. Conoye-nak Roosevelthez intézett személyes üzenetéről a jeruzsálemi hírügynökség közli ma, hogy ez az üzenet világosan közli Roosevelttel, hogy Japán nem lehet hűtlen a tengely-

hez. Maguk a japán lapok azt írják, hogy igazuk van azoknak a mulhétvégi lapjelentéseknek, melyek szerint a küzdelmek súlypontja rövidesen Ázsiára helyeződik. Több hír arról számol még be, hogy miután Anglia tokiói nagykövete Toyoda japán külügyminiszterrel tárgyalt, felhívást intézett a Japánban élő angol alattvalókhoz, hogy hagyják el Japánt. A tokiói újságok a helyzet komplikálódását látják ebben a felhívásban.

Inonü államelnök mondja:

ha kell, a török hadsereg fegyvert fog

Mint jelentettük, szombaton Törökország nemzeti ünnepet tartott a 19 évvel ezelőtt kivívott győzelme emlékére. Ez alkalommal, mint most jelentik, Inonü, államfő a hadsereg főparancsnokához

levelet intézett. Ebben egyebek közt azt a megállapítást teszi, hogy ha kell a török hadsereg az ország függetlensége érdekében fegyvert fog. A török államfő kifejezi azt a hitét, hogy

a török hadsereg régi hírnevéhez méltóan fog küzdeni azok ellen, akik a török önállóság ellen törnének.

Teherán fegyverrel várja az angolokat

Az oroszok és angolok a perzsa fegyverszüneti kérés ellenére tovább bombázzák a perzsa városokat. Az olajvidéket már teljesen elfoglalták. Itt csak egy-két perzsa katonai alakulatot hagytak fegyverben, annak jelképezésére, hogy Anglia nem tör Perzsia függetlensége ellen. Az események nagy elégedetlenséget váltottak ki a perzsa tisztikarban. Azért, mert a fegyverszüneti kérés ellenére Anglia tovább folytatja előnyomulását, a perzsa tisztiek most a kurd szabadcsapatok élére állnak. Vichyből azt jelentik, hogy a perzsa főváros katonasága fegyverrel várja az angolokat. A perzsa miniszterelnök egyébként a tegnapi parlamenti ülésen azt a kijelentést tette, hogy ma, hétfőn végleges megállapodás fog létrejönni Perzsia és az angolok között.

Amerika ma munkanőnapet ül

Ma hétfőn Amerika munkanőnapet ül. E hír kapcsán Berlin megállapítja, hogy Amerika gazdasági és szociális összeomlásának elodázására kénytelen a háborúba beavatkozni. Nevezetesen Roosevelt nem tudja megoldani a 11 millió munkanélküli problémáját. Amerikának mások háborúja is azért kellett, hogy ezeket foglalkoztassa. Minél jobban közeledik mások frontjainak összeomlása, annál közelebb kerül Amerika a beavatkozáshoz. Amerika így tulajdonképp tehetetlenségében avatkozik majd be. Ez a tehetetlenség viszont a plutokrata társadalmi rendszer csődjét bizonyítja.

Tegnap heves légitámadás kezdődött Anglia ellen

Vichy jelentés szerint tegnap — vasárnap — heves légitámadás kezdődött Anglia ellen. Az angolok egyébként a vasárnapi nap folyamán ismételt megkísérelték a francia területek fölé való berepülést. Az angliaelőtti támadásokról Berlin azt jelenti, hogy azok szünet nélkül tartanak nemcsak a Szigetország, de Anlia gyarmatai ellen is.

Igy Szuert állandóan bombázzák. A múlt héten — német jelentés szerint — Anglia berepülési kísérletei során 90 repülőgépet veszített.

Hungária-Mozgóban ma este fél 9 órakor **szenzációs kettős műsor**
Az ismeretlen ellenfél **17-es riadó-autó**
Olcsó helyárrakkal - Legújabb hirodó

A rozsszalma

Tegnap a felesmunkás hirt adott, hogy a tanyához állott a gép; csépelünk. Belső idegeimmel már előre átéltem azt az örömet, amit a cséplőgép bűgása kiált bele az ékes világba: buza, kenyér! Aztán megindultam a kis tanya felé. Az augusztusi hideg szél játékosan a hajfűrtjeimmel, mintha hajszálfüggőnyt akarna vonni a szemek elé, hogy ne lássam a szotyogó, ázott hajlásokat, a magyar hon-szeretnek ezt a pillanatnyi bubánátát. — Felleggel takarozott be a nap. Megálltam. Lehunytam én is a szemem, hogy annál többet lássak. Tények sorakoztak elém egymás után, fájó, szomorú magyar igazságok. Láttam a rosszul, vagy sehogy sem szántott buza-farjokat. Láttam a kétnyomásos forgórendszer földzsákmányoló tarthatatlanságát s még ki sem értem, láttam a mi kis szikes tanyánk termőképtelenségét. A bűnbánat ostorával szerettem volna odakorcolni magamnak, de mielőtt felsorolhattam volna, hogy mennyi mindent is nem vettünk ki a mi kis sovány földünkől, mentsegemre sietett a könyörülé-tes vigasztalás, . . . digózással majd mindent rendbeteszünk. — Odaértem a cséplőgéphez. Talán még köszönni is elfelejtettem a gép-munkásoknak a csodálkozástól. Az egyik asztag mellett ott áll és tárgyal a polgár-mesterné. Mit akarhat itt, kutatni és kérde-zősködni kezdtem önmagamban. Azt tudtam, hogy kedves meglepetést fog jelenteni a je-lentéte, mert mióta idejött egy újfajta gon-dolkodási áramkör kapcsolódott bele a város asszonytársadalmának világnézetébe. Köszö-nünk. Mondja, — hangzik a csendtörő be-szédkezdés — mit ér magának ez az asztag rozsszalma? Alig tudok hozzászólni a kér-déshez.

Számítgatok. Lehet, vagy 20 mázsa, al-jazni nem szeret vele a gazda, nálunk Szá-lontán nem nagy értéke van, — 3 P-vel — 60 P-t. Én, kévéként adok magának 35 fil-ért. Ujszerű ígérlet, nem adtam szalmát még így el soha. Ceruzát, papírt veszek elő. 54 keresztet raktunk össze. Ez 972 kéve és Pengőben 340 P. 20 fillér. Hitetlenkedő sze-mekkel nézhettem, mert mindjárt magyará-zatba kezdett. Ebben a kazálban, most hir-telen ki sem számítható érték van. Néhány szálat kihuzott, ügyes kézjárással meghá-mozta, a szalmaszálbűtykök előtt elvagdosta, osztályozta és fonnai kezdett. Pillanatok alatt kész volt egy rendkívül csinos szalmafonat. Ebből komótcipőt, papucst, strandcipőt, sző-nyegét, szalmakalapot, szatyort fogunk ké-szíteni. A télen üzembe kezdünk. Munkába állítunk minden keresetnélkülit. Befeje gon-dolkodva néztem, mennyi tetterő van ebben a hölgyben. S milyen nagy gyakorlattal, va-lóssággal a 101-ik érzékkel tudja kitapogatni a fájó magyar élet ütőerét. Ujszerű léleksu-gárzás ez, a nekünk nagyon szükséges vál-lalkozás lelke. De nem láthatatlan már előt-tünk a lehetőségek mélysége, mert megszó-lalnak még a szalmakazlak is, új életcélok irányába vágatnak és azt kiáltják: Utánam magyar!

Deleltünk. Szemrehuzott kalappal, nap-nak fordult arccal döltem hanyatt a zsákba-rakodt buzán. Aludni akartam. Feltűnően ér-telmes, sőt okos beszéd ütötte meg a fülem. Figyelmes lettem. Egy szépbeszédű ember ujságot olvasott, — Országépítést — 22 em-ber telepedett köréje és 22 öntudatos jó magyar hallgatta ennek a derék munkave-zetőnek a cséplési imádságát. Tisztán nem értettem a szavakat: de bizonyára imádkoz-hattak, mert olyan áhitatos csendben ültek, mintha csak a jó öreg Szikszayt olvasták volna. — Nem is hallottam káromkodó em-bert egész nap. Magyarosan viselkedett ott mindenki, akkor beszéltek csak, ha komoly, vagy okos mondanivalójuk volt. Örömmel sétáltam a buzás zsákok között. Hallgattam a cséplőnek, ennek a nagyszerű magyar al-kotásnak élethirdető zakatolását. — Aznap

Közlöletli szövetkezetet alapít a város, hogy kivehesse részét a kormányzat nagyvonalu szociális munkájából

Hadady Imre dr polgármester az Or-szágos Nép- és Családvédelmi Alap működé-sének kiegészítésére létesítendő közlöletli szö-vetkezet megalakítása ügyében ma felfivást bocsátott ki. Ez így szól:

A négyéves világháború, a trianoni or-szágcsonkítás, majd az ezt követő gazdasági válság súlyos anyagi és erkölcsi helyzetbe jut-tatták a magyar társadalom alsóbb rétegeit, különösképpen mezőgazdasági és ipari mun-kásságunk és az amugy is gyengén alátámaszt-ott kispolgári társadalmunk egy részét.

A nemzeti termelésből éveken át nem-csak ezer és ezer munkáskéz, mozdulni kép-telen kis főkeelő esett ki, de a magyar tár-sadalom egészségtelenül nagy része vált el-tartóbból eltartottá és így önkénytelenül is a társadalmi egyensúly veszélyeztetőjévé.

Az általános anyagi leromlás igazi áldo-dozatai a válságos idők alatt azonban éppen a nemzeti közösség és legnagyobb megbecsü-lésre érdemes tagjai: a szegénysorsu, sok-gyermeke magyar családok lettek.

A megpróbáltatás olyan hosszú és mély-séges volt, hogy ez az elesett réteg a viszo-nyok javulával a szociális intézkedések soro-zata után sem képes önmagától és hathatós segítség nélkül újra a társadalom felszínére kerülni, a nemzeti termelés teljes értéke, s a nagy nemzeti feladatok csorbítatlan erejű hor-dozója lenni.

Ennek a hatalmas jelentőségű nemzetpo-litikai és társadalmi feladatnak lehetővé té-telére, anyagi megalapozására és megszerve-zésére alkotta meg a magyar törvényhozás az Országos Nép- és Családvédelmi Alap léte-sítéséről szóló 1940. évi XXIII. törvénycik-et.

A törvény a modern szociálpolitika sajá-tosan magyar módszereivel teszi lehetővé azt, hogy — elsősorban a sokgyermekes szegény magyar családok — gazdasági uton, termé-szetbeni főke, kölcsön nyújtásával s a maguk erkölcsi és fizikai erejének munkábaállításával újra önálló megélhetési lehetőségekhez és így erkölcsi és anyagi megerősödéshez jussanak.

A gazdasági uton történő talpraállítás olyan szervezet megalkotását tette szükségessé, amely egyfelől rugalmasan simul a a gazda-

sági élet követelményeihez és lehetőségeihez, másrészt rendelkezik mindazokkal a biztosíté-kokkal, amellyel a maga tekintélyénél, tapasztalatainál, tájékozottságával fogva a közigazga-tás és annak vezetői rendelkeznek.

Ezeket az előnyöket egyesítik magukban a vármegyénként, városonként megalakítandó közlöletli szövetkezetek, amelyeknek alapvető sajátosságait a közelmúltban megjelent 3.500-1941. M. E. rendelet tartalmazza. A közlöletli szövetkezetek a legmegfelelőbb szer-vezetek azoknak a juttatásoknak a lebonyoli-tására, amelyekkel a kormányzat elsősorban szándékozik segítségére sietni a talpraállításra váró sokgyermekes szegény családoknak. Ilyen a házhelyjuttatás, apróháziállat és haszonáll-atokhoz való juttatás, háziiparimunka megindi-tása és megszervezése, gazdasági felszerelés-hez való hozzásegítés, földbérlo szövetkezi csoportok megalakítása stb.

A kormányzat nagyvonalu szociális mun-kájából, országépítő tevékenységéből akarja kivenni városunk is részét akkor, amikor el-határozza a városi közlöletli szövetkezet meg-alakítását.

A korlátolt felelősséggel megalakuló köz-jöletli szövetkezet a szövetkezeti tagságra, a tagok jogaira és kötelezettségeire, valamint a közgyűlés, az igazgatóság és felügyelőbizott-ság szervezetére és működésére vonatkozó egyéb szabályokat, az alapszabálytervezet tar-talmazza.

Ezek előrebocsátása után felhívást inté-zek mindenkire, akinek szándékában áll tag-ként belépni a megalakítandó szövetkezetbe, hogy az alapszabálytervezetet áttanulmányozva, az alapítási tervezetet és az ahhoz fűzött be-lépési nyilatkozatot üzletresz-jegyzése mellett aláírni sziveskedjék.

Értesítem a belépni szándékozókat, hogy a „Nagyszalonta m. városi Közlöletli Szövet-kezet” alakuló közgyűlését 1941. évi szeptem-ber hó 21-én d. u. 4 órakor a városháza emeleti kistanácssteremben tartja meg, amelyre az érdeklődőket ezúttal is meghívom.

Ez a felhívás belépési nyilatkozatut és egyuttal az alakuló közgyűlés meghívójául is szolgál, amely minden más meghívást és meg-hirdetést pótol.

A nagyszalontai községi iparos és kereskedő-tanonciskola igazgatóságától.

Szám: 297/1941.

ÉRTESÍTÉS

A helybeli községi iparos és kereskedő-tanonciskolában 1941/42 tanévre szóló pót beiratások szept 1-én kezdődnek és szept. 4-ig bezárólag tartanak, délutánonként 4—7 óráig a Mussolini-ut 11. szám alatt levő iparostanonciskolában.

Beiratkozni tartoznak azok az iparos és kereskedőtanulók és tanulólanysok, akik az 1940/41 tanév végén, június hóban tartott rendes beirások alkalmával nem iratkoztak még be, valamint az újonnan szerződött ta-noncok is. Beiratási, illetve tandíj nincs, tanszerdíj címen azonban a beiratáskor 7 pengő fizetendő.

Mihez tartásvégett közlöm az érdekelt munkaadók, hogy az 1941. május 1-én ha-tályba lépett m. kir. iparügyi miniszter 43400/1940. Ip. M. számú rendelet szabá-

lyozta a tanoncszerződés kötésének idejét. Eszerint tanoncszerződést kötni csak azokban a hónapokban szabad, amelyekben tanoncis-kolai oktatás nincsen. (Tehát: május, június, július, augusztus és szeptember hónapokban.)

E rendelet szerint tanonciskolánkba a hivatalos pótbeirási időn tul, csak a szept. 30-ig leszerződött tanoncok vehetők még fel.

A m. kir. iparügyi miniszter fenti számú rendelete lehetővé kívánja tenni a tanoncok számára, hogy — tanoncszerződésük ideje alatt — pontosan és teljesen elvégeztessék a tanonciskola minden évfolyamát.

A tanítás a helybeli iparos és keres-kedőtanonciskolában szept. 8-án d. u. 4 óra-kor kezdődik, amikor minden beiratkozott iparos és kereskedőtanuló köteles megjelenni a tanonciskolában.

Nagyszalonta, 1941. augusztus 30.

KISS LAJOS ipt. isk. mb. igazgató.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a „Nagyszalontai Az Újság”-ban.

nagyot mélyült bennem a fajtám erejébe vetett hit. Az új magyar akarások már hoz-zánk is érkező hullámszája, a szelidbeszédű öntudatos magyar munkások, a kis tanyával kapcsolatosan komoly magambaszállásra késztettek, mondtam is Bödi-sógornak, viz-száltassuk meg a tanya földjét vegyikísérleti állomáson. Legyünk tisztában a föld fizikai összetételével, nitrogénhiányáról, vízszívő-képességével, tanuljuk meg a négy nyomásos

forgórendszert, a helyes vizgazdálkodást és tegyünk meg mindent, hogy példaadóan rendes és eszesen, jól kihasznált legyen a kis tanya.

Ébred az élet. Rügyeznek a magyar tavasz lái. Az ősi földön kalászt érlel szá-munkra a sors. Mienk a jövő, csak halálosan szerelmek szeretettel vigyázzunk a jelenre.

Kósa Ferenc.

A MAI NAP

A HŐMÉRSEKLET
reggel 7 órakor 13, délen 13 fok volt

Holnap: kedd

szeptember

2

Kat. István kir.
Prot. Rebeka

Krumpli és paradicsom őfelsége

Amióta a kenyérmagvakkal kiszabottan kell gazdálkodnunk, rendkívül megnőtt a krumpli becsülete. Naponként áldhatjuk azokat, kik a krumplit Amerikából ide telepítették, meg azt a magyar református teológust, ki azt először Burgondiából, Burgonyából magyar földre hozta. Innen ered a krumpli burgonya elnevezése. A krumpli nagy áldás az emberiségre, mert elmondható, hogy ha krumpli van, nem lehet éhinség. Az utóbbi időkben Szalontán is fokozott fogyasztásra tett szert ez az Isten áldotta élelem. Már most is sütik, mit ezelőtt csak télen tettek. Keverik a kenyértészta, mely így kevésbé szárad meg s ízét kedvezően befolyásolja. Sok jómódú ház van Szalontán, hol a krumplit mindennap főzik mert jó, — akár a zöldpaszullyal, akár a tökkáposztával is — és kenyeret spórolnak vele. Az ugynevezett krumpli-nudli tésztához kétharmadrész krumpli és csak egyharmadrész liszt kell. Ez jó és izletes étel akár magában, akár prézslivel, de jó dió, mák, lekvár, sőt paradicsom mártással leöntve is.

Nagyon elterjedt a nyers paradicsom élvezete is. Meglehetősen köztudatba ment, hogy a paradicsom vitaminban, ebben a fontos tápszerben igen gazdag gyümölcs. Kiválóan emeli az ember munkateljesítményét, hatalmas vérképző és megdöntötte azt a régi hitet, hogy erőt csak a zsír és hús ad. A német katonák igen sok paradicsomot kapnak s ha végignézzük az immár két éves háborúban elért hatalmas teljesítményeiket, a paradicsomnak — különösen nyersen — a táplálékok között szintén joggal nőtt meg a becsülete.

— Kír. közjegyzői iroda áthelyezése. Dr Kenéz Lajos kír. közjegyző irodáját a f. évi szeptember hó 1. napján Bocskay-ucca 18. szám alá helyezte át.

— Ma megkezdődtek a népiskolai beiratkozások. Az elemi népiskolák igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy a ma — hétfőn — megkezdett pótbéírás holnap, 2-án délelőtt 8—12-ig és délután 3—5-ig még tart. Szeptember 3-án reggel lesz a tanév ünnepélyes megnyitása, melyen minden tanuló köteles megjelenni. A rendes tanítás szeptember 4-én kezdődik. Az állami iskolába való beíratás Kálvin-ucca 2. szám (rég. bírósági épület), a református és róm. kat. iskolákba való beíratás a szokott helyen történik. Minden szülő tartsa kötelességének iskolás gyermekét valamelyik iskolába beíratni, mert ha ezt elmulasztja, a törvény értelmében büntetésben részesül.

— Szeptember 15-ig szünetelni fog az előadás a szalontai ovodákban. Nélkülözhetetlen javítási munkálatok miatt máttól kezdve szünetelteti működését a három szalontai kisedővő. Mint értesülünk a Hitler-úti, a Bocskay-ucca 54. sz. a. és a Verbóczy-utcában lévő ovodák javítási és az új évadra való előkészítő munkálatai szeptember 15-ig eltartanak. Természetesen ez idő alatt az előadások is teljesen szünetelnek.

Budapesten van a polgármester

Jelentette a „Nagyszalontai Az Ujság”, hogy a belügyi és iparügyi minisztérium megbízottjai a múlt hét végén a város villamos üzeme ügyének kivizsgálására Nagyszalontán jártak.

A bizottsági látogatás után a város villamostelepének likvidálása most már elhatározottnak tekinthető s mint értesülünk, a polgármester tegnap a fővárosba utazott, hogy ott a város villanyárammal való ellátá-

sának ügyében, a centráléba való bekapcsolás kérdésében tárgyaljon.

Itt jelentjük, hogy a polgármester a mai nap folyamán a belügyminisztériumban is eljár, hogy a költségvetés helyszíni letárgyalására Szalontára kiküldendő bizottság ideutazását megsürgesse. Értesülésünk szerint a bizottság a polgármester sürgetésére már holnap — kedden — meg is érkezik Szalontára.

Korszerűsítik a vasutállomást

A város még nem tudja megépíteni a vasuti felüljárót

Az új nagyarányú építkezési munkálatokat kezdett meg a Magyar Államvasutak igazgatósága a nagyszalontai állomáson.

Az eddig teljesen szabadon álló raktár-telepet, most a Mágor féle vendéglő felől egészen a szőlőskertig, két és fél méter magas beton kerítéssel határolják el, amely a természetes kertpalánktól a pályafőri irodáig aztán újra beton lesz.

Ezzel a munkálattal minden jel szerint még a héten készen is lesznek nek s ha addig megérkezik a megfelelő nyersanyag, úgy azonnal hozzáfognak a rakodó teljes kikövezéséhez, aminek a fuvarforgalom zavartalansága szempontjából nagy és elengedhetetlen fontossága van.

A tulajdonképeni építkezést az állatfelhajtó elkészítése jelenti majd. Az anyaországi vasuti állomásokon rendszeresített és sablonterv szerint itt is elkészülő állattároló és felhajtó vasbetonból fog felépülni. Ez ugyanis a legellenállóbb és a legkevesebb munkával tisztántartható is. Az építkezéssel az ugynevezett „rakodó” kifut majd csaknem a vasuti szertárig, illetve műhelyig.

Ezekkel a munkálatokkal a vasuti raktártelep biztonsága is növekedni fog, viszont az állatexportra való tekintettel a felhajtóra is elengedhetetlen

szükség van, illetve majd lesz.

Mindezekkel kapcsolatban felmerült sokak előtt az a kérdés — miért nem történik most lépés a vasuton túl levő városnegyed személyforgalmának megkönnyítése érdekében. Itt hidszerű felüljáró megépítésére gondoltak általában, bár voltak akik német mintára inkább az aluljárót látnák szivesebben, amely esetleg a kocsiforgalmat is lebonyolíthatná.

Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint jelenthetjük, hogy e kérdés megoldása, illetve a felüljáró megépítése a MÁV hatáskörét nem érinti, amennyiben a pályaudvar mindkét végén van már vasuti átjáró. Hogy aztán azt a gyalogjárót nem használják és rengeteg kihágást követnek el a sineken való átjárással, arról a MÁV nem tehet.

A kényelem szempontjából, sőt az idővesztés érvelésével igazat kell adni a siránkozó füves-kertieknek is; mégis egyelőre a város, melynek költségvetésében kellene szerepelni a felül, vagy aluljáró súlyos ezreinek, jelenleg sokkal szükségesebb tervek megvalósítását is kénytelen mellőzni.

Igy tehát örülnünk kell egyelőre vasutállomásunk korszerűsítésének is de hisszük rövidesen azért a felüljáró hid elkészítéséről is hírt adhatunk már olvasóinknak.

Öt vagon szalmaárut szállítottak külföldre a polgármesterné hajdunánási szalmafonól

Egyik márciusi számunkban jelentettük, hogy az utolsó esztendőben ismét erőre kapott a hajdunánási szalmafonó háziipar. Jórészt annak köszönhető ez — állapította meg akkor tudósításunk, — hogy egészséges árviszonyok megteremtésével lehetségessé vált a tisztességesebb munkadíjaknak ebben a háziiparban való megállapítása. Közölte még ez a jelentésünk azt is, hogy a hajdunánási szalmafonó háziipar talpraállításának munkájából dr Hadady Imréné tevékeny részt vett ki.

Most egy rádiójelentés alapján közölhetjük, hogy a polgármesterné hajdunánási szalmafonói öt vagon szalmaárut szállítottak

külföldre. A kiszállított szalmaárut valóságos műrekek — állapította meg a rádióközlés.

E híradás kapcsán szalontai viszonylatban jelenthetjük, hogy a polgármesterné itt megindított szalmafonóakciója szép kilátásokat ígér. A szalmafonásra jelentkezettek közül máris kivált az a gárda, mely biztosítani fogja ennek a háziiparnak városunkban való komoly meghonosítását. Fáradtságos, személyes utánajárással a polgármesternének sikerült biztosítania megfelelő mennyiségű rozsszalmát, ami a szalontai szalmafonók avangárd-jának ezidei téli teljes kiképzését lehetővé teszi.

Négy napig tart a szalontai sorozás

Ma, hétfőn reggel Szalontán sorozás kezdődött az ugynevett Magyar Házban. A sorozás négy napig fog tartani. Mégpedig ma, holnap, szerdán és csütörtökön. Ezuttal a bizottság előtt megjelennek mindazok, akik 1893 és 1918 között születtek s még sorozáson egyáltalán nem voltak. Sorozásra kerülnek azok is, akik ugyan voltak már sorozáson, de alkalmatlan osztá-

lyozást nyertek s végül azok, akiket ugyan a megszállás idején besoroztak de nem teljesítették szolgálatot a román hadseregben, vagy ha igen, szolgálati idejük két hónapnál rövidebb tartalmu volt.

Az érdekelteket a sorozáson való megjelenésre névreszóló meghívóval szólították fel. A sorozáson való megjelenés büntetés alá esik.

AKIT KETTEN SZERETTEK

Kisregény

Írta: HERMANN GÉZA

— 22 —

— Ne bántson az téged édes Bandim, hű leszek ott is hozzád visszatérek! . . .

— De ott fényes s gazdag urak lesznek, akik észre is veszik az ilyen pompázó virágot s kincsekkel, rang s vagyonukkal elszécsitenelek Adél!

— Ha a világ minden bársonyát és fényét ráadásul a bányák minden kincsét kínálják föl nekem, el nem hagyjak értük!

— Mikor idültok drágám?

— Holnapután reggel! . . . Holnap nálatok teszünk bucsulátogatást, azért holnap itt már ne keress . . . sem aztán, . . . mignem visszatérünk! — mondá szomorúan a lány s utánna kicsordult a könnye.

Ez a mostani együttlét tehát a bucsu. Köhalmi Bandi megöleli a lányt s hosszan néz annak könnyel telt szemébe, nem szól, most úgy sem tudna, csak fogait szorítja össze. Utóbb erőt vesz fölindultságán s szerelmesét megcsókolva mondja:

— Isten veled drága Adél, . . . mulass jól, de ne feleddj el engem!

— Soha! . . . Isten veled édes Bandim! bucsuzik a lány s hirtelen csókot adva, már fut is tova hogy a válás keserűségében le ne essék fejről az a piros kendő.

Köhalmi Bandi meg olyan bánatosan néz a piros kendő után, mintha rossz sejtélem gyötörné, hogy talán látni sem fogja többé! . . . És ökölbe szorított jobb karjával keserűségében belesújt a levegőbe, mintha azt az alattomos sorsot szeretné kupán hajítani! . . . A szomorú helyről menekül ő is fölpatan lovára; az az okos állat meg mintha sejtene gazdája keservét, akár csak a fergeteg rohan vele a néma pusztaságba.

Hazaért Adél s meglepetésére a bátyja fogadta. Igen, Márion báró várt reá, pedig máskor még ilyen időben édesden aludni szokott! Napok óta veszi észre, hogy a fürdőre menés közeledésével hűga mind izgatottabb, mind nyughatatlanabb s szémeiben a bánat lakozik. Tudta, hogy a szerelmesétől való válás bántja a lányt; tartott tőle, hogy Adél az utolsó pillanatokban megingatni talál s füstté válnak az ő tervei. Itt más nem segít, mint erélyes föllépéssel észhez téríteni ezt a szerelmében elvakult leányt!

— Adél! ezek a napirenden levő randevuk Köhalmival végtére is árnyat vetnek egy leányra s nagyon könnyen megtörtenhetik, hogy ez az árny kísérni fogja a jövőben is! . . . A morál parkettjéről lesiklani igen könnyű, de visszatérni nagyon nehéz! — mondá haraggal Márion báró.

Erre Adél mint egy megbántott királynő kiegyenesedik természetben s bátyjára lesújtó tekintet vetve, haraggal mondja:

(folytatjuk)

Apróhirdetések

Fiu- és leány-gimnáziumi, ugyszintén elemi iskolai használt tankönyveket veszek. Székely-könyvesbolt. 11-0

Ablak rolettákat Orbán Károly textilereskedőnél, Toldi-utca 6. vásároljon. 17-0

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserélek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 75-0

Eladók új boros hordók, egy fűszerüzlet berendezés, mákdarálok, kájhák, új sertés-vájuk. Alkotmány-u. 23. Kertész. 2-2

Eladó új gerendák és asztalos fosznik és colos deszkák. Jókai-u. 51. 2-2

Angorafonal kapható özv. Smigróczy Józsefnél. Bem-utca 7. 2-2

Paradicsomosüveg kapható Toldi KFT sörraktáránál, Toldi-tér 5. U. o. sörösüveget veszek. 2-3

Paradicsomos-üveg darabja 10 fillér. Rosenbergnél.

Eladó üzlet-redőny, ajtók, ablakok. Gömbös Gyula 46.

A piactéren butorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó, Toldi-tér 18.

Beköszöntött az őszi Szalonján

Beköszöntött az első csunya őszi idő. Két nap óta szakadatlanul esik az eső, hideg szél pásztázza az utcákat és koronájával hajtogatja a fákat.

A mélyen felázott föld sártengerré változtatta egy csapásra a város külső negyedeit és környékét.

Fapallókon közlekednek azok, akiknek éppen mulaszthatatlan dolguk akad, ha csak nem tüzeltek el azokat felelőtlen és meggon- dolatlan emberek. Ezt azért hangsúlyozzuk mert az elmúlt napokban érték tetten egy asszonyt, aki szomszédai háza előtt szedte fel a deszkajárokát és el akarta tüzelni. Az idő most rámutat bűnére s igazat kell adnunk a

panaszkodó utca minden lakójának. Ezuttal hívjuk fel városi hatóságaink figyelmét az ilyen másokellenvétők szigorú és példás megbün- tetésére.

A hideg őszi eső anyagi károkat is okoz a veteményes kertek most érő zöldség- félei között. Bizony így nem érhet be semmi. A szőlőre sem mondható jónak a ránsza- kadtt öszköszöntő. Sőt!

Az a csendes eső, melyett annyira kér- tünk az elmúlt meleg napok után, ugyancsak megtréfált benünket. Most igazán aktuálissá vált a mondás; jóból is megárt a sok, ha tovább így tart!

SPORT

Vasas-Bocskay 6:3 (2:2)

Tegnap délután esős, hűvös időben, kevés közönség előtt bajnoki mérkőzést ját- szott a két csapat. A jobb erőben levő és nagyobb tudású vendégcsapat — ha kissé túlzott is az elért eredmény — megérdemelt győzelmet aratott. A Bocskai fiataljai — ke- vés kivétellel — az elsővonalban még nem állják meg helyüket. Hiányzik közülük az irányító. Ilyen körülmények között még a tehetségesebbek is elsatnyulnak, nem fejlőd- nek. Nincs kitől tanulniok.

A Vasas kezd, de csak a 17. p. esik az első gól, amikor Ungvári kipattanó labdáját a jólérkező Albán értesíti, míg Bence a 20. percben fejcsúllal egyenlít. A 25. percben bizonytalankodása miatt Agoston kapuját már két gól terheli, de aztán a 38. p. már egyen- lit is a Bocskay, amikor Albán labdája ép- pen, hogy begurul a hálóba.

Szünet után percekig a Bocskai támad de csatárai képtelenek a sok jó alkalmat ki- használni. Aztán a Vasas jön fel és 11. per- cben már a harmadik gólt rugják Agoston üresen hagyott kapujába. A rákövetkező percben megismétlődik az előbbi eredmény. 4:2. A 32. percben megint eredményos a Vasas, míg a 40. percben a kitűnő Albán szépít az eredményen. Ekkor Buzi megelégedi a játékok és elhagyja a pályát. A mérkőzés utolsó gólja a 41. percben esik, ezzel a Vasas beállítja a végeredményt. A jó vára- diak bizonyára nem álmodtak ilyen ered- ményről még a szünetben.

A Vasas általában sokkal jobb formát mutatott, mint ellenfele, habár már nem a régi Vasas. Az öregek közül Bence még most is kiemelkedik.

A Bocskai Albán. Ponta, Balog és a kis Bagosi lelkesen és jól játszottak. Dicsé- retet érdemelnek. Agoston „legalább” 4 gólt foghatott volna, de a sáros-labda helyett hamis C-t fogott.

Jól bíraskodott Tóth. Tegnaptól kezdve az ima után a vendégcsapat „Szebb jövőt” köszöntéssel köszönti a hazai csapatot, míg ezek „Adjon Isten!”-nel fogadják azt.

NSC—VSC (Vésztő) 5:3 (3:2)

A játékos hiánnyal küzdő NSC csupa fiatal játékosal felerősítve csunya időben is pompás győzelmet aratott tegnap az otthonában játszó jóképességű VSC ellen. Munka- társunk a mérkőzésről a következőkben szá- mol be:

Zuhogó esőben érünk Vésztőre. A pálya mélyen felázott, néhol egész tó hullámszik felette.

Pontban 5 órakor azért kifutnak a csa- patok és hideg ólomesőben kezdődik a játék. A VSC jól kezd és a 6. percben vezetéshez is jut. Lassan feljönnek a mieink is és Sinder hatalmas lövéssel egyenlít. Röviddel ezután

a vésztői hátvédek 11-est vétenek, de a mé- lyen ázott pályán Sinder nem tud eredmé- nyes lenni. Kapufát lö! Váltakozó játék fo- lyik ezután s a 20. percben a VSC-nek sike- rül újra vezetéshez jutni. Az NSC mintha újra magáratalnálna, szebbnél-szebb támadá- sokat gördít ellenfele kapuja felé s félidő vé- géig Sinder és Szakács góljával már vezet is. Félidőben összebujva melengnek a fiuk, éles északi szél erősödik a pályán.

Fordulás után a nagy ellenszélben bá- mulatos hajrába kezdenek a mieink és a 10. percgig Molnár és Sinder bombájával meg- szerzik a két bajnoki pontot.

A hátralévő idő csak arra jó, hogy a vendéglátók szépítsenek az eredményen.

A mérkőzés bírója hibátlanul vezette a nehéz mérkőzést, mert bizony a vésztői kö- zönségnek nem tetszett az, hogy mi jobban futballozunk, mint ők. Egy kiállítás is volt, egy feleselő VSC-istának kellett elhagyni a pályát.

Kolping-Egyetértés—CASS 5:0

Tőrekvés II.—MÁV II. 3:0

KAC—DIMÁVAG 3:0

Ferencváros—Lámpárt 9:2

Szolnoki MÁV—NAC 1:1

Mint érdekes sporthírt közöljük még, hogy a Nemzeti Sport, a világviszonylatban is első sport és művészeti napilap tudósító- munkatársai közé most egy Szalontán mű- ködő újságíró is felvett. A hivatalosan meg- bízott munkatárs ifj. Felvidéki István szakíró, fővárosi hírlaptudósító, a «Nagyszalontai Az Ujság» belső munkatársa.

Sportkörökben osztatlan örömet keltett a sportszerető, fiatal hírlapíró kitüntető meg- bízása.

Értesítés

Értesítjük a most felszámoló keddi pi- culis t. tagjait, hogy a felszámolás pár nap alatt be lesz fejezve és a ki fizetéseket 4-én, csütörtökön reggel megkezdjük és pedig 4-én 1—200 számu könyvecske számig, 5-én 200-tól 400-ig és 6-án szombaton 400-tól 600-ig és az elmaradtak. Kérjük, hogy min- denki a könyvecskéről kapott számot hozza magával. IGAZGATÓSÁG. (Rozvány-ház.)

Rádióműsor

Kedd, szeptember 2.
BUDAPEST

6.40 Ébresztő. Torna. 7 Hírek. 10 Hírek. 10.20 Előadás. 10.45 Felolvasás. 12 Himnusz. 12.10 Honvéddal oltozzunk zenekar. 12.40 Hi- rek. 1.30 A Rádió Zenekara. 2.30 Hírek. 3 Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 3.20 Táncczenekar. 3.40 «Mit főzzünk?» 4.10 Gyer- mekdélután. 4.45 Hírek. 5.15 Hanglemez. 5.30 Felolvasás. 5.50 Szalonzene. 6.30 «Utazás Nyugat-Németországon keresztül.» Előadás. 7 Hírek magyar, német és román nyelven. 7.20 Magyar nóták cigányzenekisé- rettel. 8 Zilahy Lajos csevegése. 8.15 Táncc- lemezek. 8.40 «Verselő erdélyi századok.» Előadás. 9.10 Walbauer—Kerpely vonósné- gyes. 9.40 Hírek. 10.10 Cigányzene. 11 Hírek. 11.25 Hanglemezek. 12 Hírek.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ